

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 16Pc/18/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8218200695
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Sinčáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:8218200695.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie sudkyňou JUDr. Zuzanou Sinčákovou vo veci navrhovateliek v 1. rade B. F., nar. X.X.XXXX, bytom D.Š. XXX a v 2. rade B. U., O.. XX.XX.XXXX, V. D. XXX osôb oprávnených z výživného proti B. F., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. E. XXX, V. osobe povinnej z výživného, zast. Mgr. Milošom Sobekom, advokátom, B.S. Timravy 888/15, Bardejov v konaní o zvýšenie výživného

rozhodol:

I. Mení rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 4P/34/2009 - 24 zo dňa 27.10.2009 tak, že otec F. B. je povinný prispievať na výživu navrhovateľky v 1. rade F. B. sumou 120 Eur mesačne od 4.4.2018, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

II. Zameškané výživné u navrhovateľky v 1. rade za obdobie od 4.4.2018 do 31.1.2019 vo výške 366,30 Eur súd povoľuje otcovi splácať v 60 - eurových mesačných splátkach, spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. Mení rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/101/2016 - 131 zo dňa 2.11.2016 tak, že otec F. B. je povinný prispievať na výživu navrhovateľky v 2. rade Marcely Horňákovej sumou 120 Eur mesačne od 4.4.2018, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

IV. Zameškané výživné u navrhovateľky v 2. rade za obdobie od 4.4.2018 do 31.1.2019 vo výške 366,30 Eur súd povoľuje otcovi splácať v 60 - eurových mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

V. Návrh v zostávajúcom rozsahu zamietá.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 4.4.2018 navrhovateľky žiadali, aby súd zaviazal ich otca prispievať im na výživu sumou 160 Eur mesačne na každú z nich. Dlhé výživné žiadali zaplatiť v lehote 3 dní.

2. Podaný návrh odôvodnili tým, že otec navrhovateliek prvý krát opustil ich domácnosť ešte v roku 2008, kedy mu bola rozsudkom Okresného súdu Košice-okolie, sp.zn 4P/10/2008 uložená povinnosť prispievať ich matke na výživu navrhovateliek sumou 100 Eur mesačne na každú z nich. V roku 2009 otec podal návrh na zníženie výživného a súd rozsudkom sp.zn 4P/34/2009 zo dňa 27.10.2009 určil výživné na maloleté dcéry po 83 Eur mesačne. Po pretrvávajúcich problémoch s alkoholom otca ako rodina donútili podstúpiť liečbu. V roku 2015 sa liečil v zariadení na liečbu závislosti, kde nadviazal známosť so ženou, ktorá tam bola tiež liečená. Po zistení, že čaká dieťa, donútila otca k podaniu návrhu na rozvod manželstva. Otec sa o navrhovateľky viac nezaujímal, nekontaktoval, v ničom im nepomáhal a pri náhodnom stretnutí ich ignoroval. Otca nezaujíma ich štúdium, zdravotný stav a ani výdavky s tým súvisiace. Nespomenie si ani len na ich sviatky. Otec si od mája 2016 svojvoľne znížil výšku výživného

na sumu 30 Eur pre každú dcéru, čím ich prinútil vymáhať výživné exekučne. Odôvodnené potreby navrhovateľiek sa neustále zvyšujú, t.č. sú už plnoleté a nie sú schopné sa samé živiť. Od roku 2009 sa jednoznačne všetko zmenilo, a taktiež sa zmenili pomery na strane otca, ktoré mu umožňujú podieľať sa na ich výžive. Otec pracuje v súkromnej firme s výkonom práce v zahraničí (Nemecko) Fir-LuP, s.r.o. a ich matka v Železničnej spoločnosti Slovensko, a.s.. V spoločnej domácnosti žijú navrhovateľky s matkou, ktorá si voči nim plní vyživovaciu povinnosť, vzorne sa o nich stará a zabezpečuje potreby pre živobytie. Navrhovateľka v 1.rade je študentkou 1. ročníka Technickej univerzity v Košiciach, Letecká fakulta, kde sa pripravuje na svoje budúce povolanie. Okrem výživného vymáhaného exekútorom jej otec neposkytuje žiadne finančné prostriedky ani inú pomoc. Odmietol jej prispieť aj na jej stužkovú slávnosť. Ako študentka navrhovateľka v 1.rade brigáduje v Tesco Košice, z čoho má nepravidelný príjem cca 35 Eur mesačne. Jej mesačné výdavky sú: cestovné 10 Eur, študijné materiály a pomôcky 15 Eur, strava 50 Eur, náklady na zdravotnú starostlivosť (zubné, kožné) 10 Eur, telefón 6 Eur, kozmetika a hygienické prostriedky 20 Eur a oblečenie a obuv 35 Eur. Ako mimoriadne výdavky uviedla: dioptrické okuliare 150 Eur, školské akcie, výlety ...

Navrhovateľka v 2.rade je študentkou 3. ročníka SPŠ dopravnej v Košiciach. Okrem výživného vymáhaného exekútorom jej otec neposkytuje žiadne finančné prostriedky ani inú pomoc. Odmietol jej prispieť na vodičský preukaz. Ako študentka navrhovateľka v 2.rade brigáduje v Tesco Košice, z čoho má nepravidelný príjem cca 35 Eur mesačne. Jej mesačné výdavky sú: cestovné 10 Eur, študijné materiály a pomôcky 7 Eur, strava 50 Eur, náklady na zdravotnú starostlivosť (zubné, kožné) 30 Eur, telefón 6 Eur, kozmetika a hygienické prostriedky 20 Eur, oblečenie a obuv 35 Eur. Ako mimoriadne výdavky uviedla: vodičský preukaz 420 Eur, stužková slávnosť 300 Eur, školské akcie, výlety ...

3. Otec navrhovateľiek sa k podanému návrhu vyjadril písomným podaním doručeným súdu dňa 18.6.2018, v ktorom potvrdil súdom určenú povinnosť platiť výživné na navrhovateľky sumou 83 Eur mesačne na každú z nich. Tvrdenia navrhovateľiek poukazujú na jeho ťažkú životnú situáciu, t.j. dlhotrvajúcu chorobu, z ktorej sa niekoľko rokov snaží vyliečiť. Otec navrhovateľiek momentálne žije so svojou novou partnerkou G. T., s ktorou má syna F., O.. XX.XX.XXXX. Nakoľko dieťa sa narodilo ešte počas manželstva otcovej partnerky s jej bývalým manželom, tento je zapísaný ako otec dieťaťa. Partnerka otca navrhovateľiek podáva návrh na zapretie otcovstva jej bývalého manžela a určenie otcovstva otca navrhovateľiek. Nikto nespochybňuje, že maloletý Stanislav je synom otca navrhovateľiek, voči ktorému má rovnako vyživovaciu povinnosť, keďže bývalý manžel jeho partnerky uvedomujúc si danú skutočnosť, žiadnym spôsobom neprispieva na jeho výživu.

Neuhrádzanie výživného v plnej výške nebolo svojvoľným rozhodnutím otca, ale výsledkom jeho zdravotných problémov, v dôsledku čoho nemal miestami žiaden príjem a financie ani na vlastné živobytie. S návrhom na zvýšenie výživného otec nesúhlasil. V súčasnej dobe prispieva na ich výživu sumou po 83 Eur mesačne, čo vzhľadom na jeho príjmy, ekonomické a rodinné zázemie, vzdelanie a z toho vyplývajúce možné príjmy a schopnosti už teraz predstavuje čiastku nad jeho limity. Jeho partnerka je toho času na rodičovskej dovolenke, nová vyživovacia povinnosť otcovi vznikla nielen voči synovi, ale aj voči partnerke ako matke jeho syna. S partnerkou žije v obci Richvald pri Bardejove v prenajatom obecnom - sociálnom byte, kde platí nájomné vo výške 138 Eur + energie 36 Eur mesačne. Bežné náklady na chod domácnosti a zabezpečenie bežných životných potrieb pre rodinu otca predstavujú spolu 646,69 Eur mesačne. Naďalej spláca spotrebné úvery vo výške 81,57 Eur + 60,03 Eur + 82,09 Eur mesačne, ktorými riešil svoju životnú situáciu po tom, čo ostal bez peňazí a strechy nad hlavou. Výdavky otca tak značne prevyšujú jeho príjmy.

V čase prvého stanovenia výživného na navrhovateľky vo výške po 3 000 SKK (99,59 Eur) bol príjem otca vo výške 12.367 SKK (410,51 Eur) v čistom, v čase zníženia výživného na súčasnú sumu 83 Eur na dieťa bol zárobok otca vo výške 284,80 Eur v čistom. V súčasnej dobe predstavuje zárobok, resp. bude predstavovať zárobok minimálnu mzdu vo výške 480 Eur v hrubom, t.j. 403,18 Eur v čistom, čo je suma nižšia ako pri prvom stanovení výživného. Po tom, čo bol otec nezamestnaný, sa zamestnal v spoločnosti EndyMax, s.r.o. s miestom výkonu práce Bardejov s nástupom práce od 11.6.2018. Príjem nepresiahol príjem v čase prvotného rozhodnutia o výživnom a navyše pribudli otcovi ďalšie vyživovacie povinnosti.

Poukázal tiež na to, že sa lieči na hypertenziu, bolesti chrbtice a na závislosť od užívania alkoholu. Tiež uviedol, že jeho bývalá manželka žije v domácnosti s pracujúcim partnerom, teda tvrdenie, že znáša všetky náklady na chod domácnosti sa nezakladá na pravde, okrem uvedeného sú navrhovateľky pracovne činné.

Otec, aj keď vníma zmenu pomerov na strane navrhovateľiek, má za to, že pomery sa značne zmenili aj na jeho strane, okrem vzniku novej vyživovacej povinnosti voči jeho synovi a partnerke, či nákladov

na údržbu domácnosti jeho novej rodiny, jeho príjmy nie sú / nebudú postačujúce na to, aby výživné na plnoleté deti platil v rozsahu ako si uplatnil, pričom už s platením výživného v súčasnej výške má značné problémy. Už toto prekračuje limit jeho objektívnych možností, schopností a majetkových pomerov, ktoré sa ešte aj od poslednej zmeny určenia výšky výživného podstatne zmenili (narodenie dieťaťa, založenie novej rodiny, nezamestnanosť, liečenie), na základe čoho zvažuje podanie návrhu na zníženie výživného. Poukázal tiež na skutočnosť, že po tom, čo odišiel od predchádzajúcej rodiny, všetky financie, ktoré dosiaľ našetril, či už stavebné sporenie alebo bežná hotovosť na účte, ostali bývalej manželke, resp. boli investované do domu, v ktorom žijú navrhovateľky s ich matkou. On ostal po rozvoде úplne bez peňazí a akéhokoľvek majetku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadal o zamietnutie podaného návrhu na zvýšenie výživného.

4. Navrhovateľky v podanom vyjadrení zo dňa 1.7.2018 (tzv.replika) nesúhlasili s argumentáciou otca, ktorou sa chce vyhnúť riadnemu plneniu vyživovacej povinnosti. Ako aj v minulosti, otec je schopný predkladať zavádzajúce vyjadrenia na svoju obhajobu s vedome nezodpovedným spôsobom života a zatajovaním príjmu. Otec pracoval v spoločnosti Fir-Lup, s.r.o. s výkonom práce v O., určite s podstatne vyšším príjmom ako mal pri poslednom určení výživného. Nová zamestnávajúca spoločnosť W., F..E..D.. je sprostredkujúca agentúra, ktorá zabezpečuje pracovníkov pre firmy s výkonom práce O., I., a taktiež je otáznou, kde skutočne prácu vykonáva, bude vykonávať a s akým príjmom. Otec preukazuje nepravdivé údaje aj v žiadosti o úver - počet vyživovaných detí 0, výška vyživovacej povinnosti 0, druh bývania vlastný. To, že spoločným životom so svojou novou priateľkou poukazuje na ťažkú životnú situáciu, v ktorej sa vraj nachádza, t.j. že sa dostal do dlhov, môže si za to sám, že sa ňou nechal od prvej chvíle manipulovať. Navrhovateľky spochybnili otcovstvo ich otca k mal. F.. Určenie otcovstva nie je ničím doložené, otec sa nepovažuje za otca maloletého F., takže nemá voči nemu a následne ani k svojej priateľke vyživovaciu povinnosť. Vyživovacia povinnosť pripadá len na nich, na dospelé dcéry, ktoré nie sú schopné samé sa živiť. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojich detí a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb, preto je povinnosťou otca usmerniť svoje výdavky tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Je zarážajúce, ako otec poukazuje na to, že po jeho odchode všetko ostalo na účte ich matky, resp. bolo investované do domu, v ktorom žijú. Stavebné sporenie v minulosti daroval teraz už ich nebohej starej mame a v dedičskom konaní si to neuplatnil. Na matkin účet neboli zasielané žiadne finančné prostriedky, okrem povinného výživného a nemocenských dávok, ktoré mu boli vyplatené v čase pobytu na liečení. Matka uhrádzala všetky výdavky na domácnosť a potreby navrhovateľiek. Otec pozabudol, akým spôsobom života žil, koľko krát opustil domácnosť, čo zo spoločnej domácnosti odniesol, poškodil, neprispieval na ich výživu a taktiež počas konania o rozvod predal bez oboznámenia nákladný automobil. O navrhovateľky sa nezaujímal a ani nezaujíma a nerešpektoval ich potreby pre spokojný plnohodnotný život. Ich matka žije s pracujúcim partnerom, ktorého príjem je dosť nízky a ktorý prispieva na chod domácnosti. Nie je možné od neho žiadať, aby vyživoval navrhovateľky, keďže nie je ich otec. Ako študentky sú navrhovateľky pracovne činné, svoj voľný čas trávia brigádou, finančné prostriedky využívajú ako prílepkovanie pre svoje záujmy. Otec si taktiež môže prílepkovať svoj príjem brigádou. Podľa navrhovateľiek ich otec na tom nie je až tak finančne zle, keďže si môže dovoliť vynakladať finančné prostriedky na právneho zástupcu.

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadali súd, aby pri svojom rozhodovaní dbal na záujmy a odôvodnené potreby dcér, nakoľko výživné na dieťa predstavuje prednostný výdavok rodiča a je nepochybné, že výdavky a potreby sa od poslednej úpravy výživného zvýšili. Žiadali, aby súd vyhovel podanému návrhu.

5. Konanie vo veciach výživného sa spravuje ustanoveniami zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) a podporne, v zmysle ust. § 2 CMP zákonom č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“).

6. Podľa potvrdení Technickej univerzity v Košiciach, Leteckej fakulty zo dňa 4.9.2017 a dňa 17.9.2018 bola navrhovateľka v 1.rade v akademickom roku 2017/2018 študentkou 1.ročníka a v akademickom roku 2018/2019 je študentkou 2.ročníka štúdia denného bakalárskeho štúdia.

7. Z potvrdení o štúdiu vydaných Strednou priemyselnou školou dopravnou dňa 4.9.2017 a dňa 4.9.2018 vyplýva, že navrhovateľka v 2.rade bola v školskom roku 2017/2018 žiakom 3.triedy a v školskom roku 2018/2019 je žiakom 4.triedy dennej formy 4-ročného štúdia.

8. Podľa prehľadu nákladov a výdavkov matky navrhovateliek predloženého navrhovateľkami ich matka uhrádza mesačne inkaso 136,13 Eur, poistenie 6,20 Eur, sporenie 20 Eur, cestovné 20 Eur, mobil 15 Eur a benzín 30 Eur. Na dcéry mesačne platí sporenie 20 Eur, stavebné sporenie 50 Eur, internet 16,72 Eur a vreckové 2x20 Eur. Ako ročné výdavky sú uvedené: domová daň a daň za psa 20,82 Eur, odpad 46,11 Eur a drevo na kúrenie 600 Eur. Výšku inkasa 136,13 Eur navrhovateľky zdokladovali predložením kópie dokladu SIPO za mesiac 3/18.

9. Zo Zmluvy o nájme bytu predloženej otcom je zrejmé, že otec a jeho priateľka G. T. ako nájomcovia uzatvorili s obcou E. dňa 1.4.2018 zmluvu o nájme 1-izbového bytu, za ktorý uhrádzajú nájomné 138 Eur mesačne. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú od 4.1.2018 do 31.12.2018. Podľa platobného dokladu SIPO za obdobie 3/2018 bola otcovi navrhovateliek vyúčtovaná záloha za elektrinu v sume 36 Eur.

10. Z prepúšťacej správy Centra pre liečbu drogových závislostí Košice súd zistil, že otec navrhovateliek bol hospitalizovaný v centre od 12.6.2015 do 7.8.2015 a boli mu diagnostikované poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu, sy závislosti.

11. Z predložených zmlúv o spotrebiteľských úveroch vyplynulo, že otec navrhovateliek uzavrel dňa 23.2.2016 zmluvu o spotrebiteľskom úvere na sumu 4.000 Eur, ktorú sa zaviazal uhrádzať v mesačných splátkach vo výške 81,57 Eur po dobu 96 mesiacov. Dňa 23.6.2016 mu bol poskytnutý úver vo výške 2.400 Eur, ktorý sa zaviazal uhradiť v 60 mesačných splátkach po 82,09 Eur a dňa 6.4.2017 vo výške 3.300 Eur, ktorý sa zaviazal splácať v mesačných splátkach po 82,09 Eur mesačne, po dobu 60 mesiacov.

12. Otec navrhovateliek náklady na svoju rodinu vyčíslil na sumu 646,69 Eur mesačne, pozostávajúcu zo stravy 150 Eur, hygienických potrieb 25 Eur, oblečenia 25 Eur, kultúrneho vyžitia 25 Eur, nájomného 138 Eur, elektriny, TV, internet a mobil 60 Eur a úverov 223,69 Eur.

13. Z pracovnej zmluvy zo dňa 7.6.2018 uzavretej medzi W., s.r.o. ako zamestnávateľom a otcom navrhovateliek ako zamestnancom súd zistil, že títo uzavreli pracovnú zmluvu na dobu neurčitú s nástupom do práce dňa 11.6.2018. Dohodnutým druhom práce je zvärač - zámočník a charakteristika práce: skladanie konštrukcií. Miestom výkonu práce je Bardejov s tým, že zamestnanec súhlasí s vyslaním na pracovnú cestu v Slovenskej republike, aj do iného členského štátu EÚ. Zamestnancovi prináleží za vykonanú prácu mesačná zákonná minimálna mzda, pričom mzdové podmienky práce vykonávanej v zahraničí sa budú riadiť osobitnými dojednaniaми.

14. Podľa opisu mzdového listu otca od predchádzajúceho zamestnávateľa I.-G., s.r.o. bol otec zamestnaný v uvedenej spoločnosti od 29.1.2018 do 4.5.2018 a za uvedené obdobie dosiahol príjem 3.923,09 Eur. Priemerný čistý mesačný príjem otca navrhovateliek za mesiace, v ktorých po celý čas vykonával prácu pre tohto zamestnávateľa (2-4/2018), činil 1.175,02 Eur.

15. Podľa oznámenia spoločnosti I.-G. s.r.o. zo dňa 19.10.2018 k ukončeniu pracovného pomeru s otcom navrhovateliek došlo po vzájomnej dohode na podnet zamestnávateľa z dôvodu nespokojnosti užívateľského zamestnávateľa s podávaným pracovným výkonom zamestnanca.

16. Z oznámenia Sociálnej poisťovne zo dňa 14.8.2018 je preukázané, že otec ani jeho družka nie sú a v období posledných 12 mesiacov ani neboli poberateľmi dávok vyplácaných Sociálnou poisťovňou.

17. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny V. zo dňa 15.8.2018 otec nie je poberateľom žiadnej dávky vyplácanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Jeho partnerka poberá rodičovský príspevok a prídavok na syna Stanislava.

18. Z kópií výplatných pásov otca od zamestnávateľa W., F.E..D.. vyplýva, že priemerný čistý mesačný príjem otca za obdobie od 6/2018 do 11/2018 činí 381,58 Eur. Titulom stravného a náhrad cestovného mu za uvedené obdobie bola vyplatená suma celkom 6.030 Eur, čo je v priemere 1.005 Eur mesačne. V mesiaci 7/2018 mu bola zo mzdy exekučne zrazená suma 256 Eur a počnúc 8/2018 mu je zrážaná suma 166 Eur mesačne.

19. Spoločnosť W. listom zo dňa 12.10.2018 oznámila súdu, že cestovné a stravné náhrady sú vyplácané zamestnancovi podľa preukázateľných skutočných výdavkov zamestnanca. Na výzvu súdu zo dňa 14.12.2018, aby spoločnosť v prípade, ak ide o preplácanie zdokladovaných výdavkov zamestnancovi, zaslala súdu kópie všetkých zamestnancom vynaložených nákladov na stravu, ubytovanie, dopravu a pod. za obdobie od 6/2018 doposiaľ, nereagovala.

20. Opisom mzdového listu matky od zamestnávateľa Železničnej spoločnosti Slovensko, a. s. bolo preukázané, že priemerný čistý príjem matky bol za obdobie od 8/2018 do 11/2018 vo výške 825,54 Eur mesačne.

21. Podľa výpisu z listu vlastníctva č.9, k.ú. D. ja matka navrhovateľiek výlučnou vlastníčkou nehnuteľností - pozemku parc.č. 49 o výmere 504 m² a parc.č. 50 o výmer 189m² a domu nachádzajúcom sa na pozemku parc.č. 144.

22. Podľa lustrácie súdu v Sociálnej poisťovni navrhovateľky v roku 2018 vykonávali na základe dohody brigádnickú prácu študentov, kde vymeriavací základ u navrhovateľky v 1.rade zodpovedal sume celkom 823,95 Eur a u navrhovateľky v 2.rade sume 1.022,59 Eur.

23. Naposledy bolo o výživnom pre navrhovateľku v 1.rade rozhodované rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 27.10.2009, č.k. 4P/34/2009-24, kedy bolo výživné určené vo výške 83 Eur mesačne. Súd vtedy rozhodol o určení výživného v sume 83 Eur mesačne pre obe navrhovateľky. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z priemerného čistého príjmu otca u zamestnávateľa L. N. - R., ktorý bol za obdobie mesiacov január až september 2009 vo výške 284,80 Eur mesačne. Matka pracovala v Železničnej spoločnosti Slovensko s priemerným príjmom 593,54 Eur mesačne. Maloletá U. bola žiačkou 4. ročníka a Stanislava 6. ročníka Základnej školy v M..

24. O výživnom pre navrhovateľku v 2.rade naposledy rozhodol Okresný súd Košice-okolie rozsudkom zo dňa 2.11.2016, č.k. 9P/101/2016-131, kedy v konaní o rozvoде rodičov navrhovateľiek súd rozhodoval i o úprave práv a povinností rodičov k vtedy ešte maloletej U. na čas po rozvoде. Otca súd zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky v 2.rade sumou 83 Eur mesačne, vychádzajúc z priemerného čistého príjmu otca vo výške 394,31 Eur. Matka mala v čase rozhodovania čistý mesačný príjem 771,41 Eur. Súd pritom zohľadnil aj osobnú starostlivosť matky o dieťa. Navrhovateľka v 2.rade bola vtedy študentkou strednej školy. Rozsudok tunajšieho súdu bol v napadnutom výroku o výživnom potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.10.2017, č.k. 7CoP/123/2017-177.

25. Navrhovateľka v 1.rade pred súdom vypovedala, že v súvislosti so začiatkom štúdia v tomto ročníku mala zvýšené výdavky. Platila školné 30 Eur a má zvýšené náklady na študijné pomôcky. Knihy sa snaží zaobstarať použité od starších žiakov, aby mala menšie náklady. K výdavku na okuliare 150 Eur uviedla, že okuliare mení podľa potreby, podľa kontrol, asi každý pol rok. Navrhovateľka v 1.rade si príležitostne brigádnicky privyrába v Tesco, kde si mesačne privyrobí cca 35 eur. Zdôrazňovala, že od posledného

určenia výživného sa jej náklady zvýšili. Návrh na určenie výživného voči matke nepodala, pretože s ňou býva a tá sa o ňu stará, zabezpečuje jej stravu a prispieva jej na náklady na štúdium a iné potreby. Otec jej uhrádza súdom určené výživné 83 Eur mesačne formou exekúcie, s platením výživného je však v omeškaní. Výživné je posielané na účet matky, avšak táto jej odovzdáva peniaze. V spoločnej domácnosti s navrhovateľkami býva aj druh ich matky, ktorý sa podieľa na úhrade nákladov spojených s ubytovaním a stravou.

26. Z výpovede navrhovateľky v 2. rade vyplynulo, že v súvislosti s plánovanou stužkovou slávnosťou bude mať zvýšené výdavky. Tieto odhaduje na sumu 300 Eur, suma ktorá zahŕňa samotnú stužkovú slávnosť, fotenie, tablo, stužky a pod. V tejto sume nie sú zahrnuté výdavky na jej oblečenie, obuv a úpravu. Na stužkovú nemá zloženú žiadnu sumu, neskladali sa na ňu pravidelne, majú síce zriadenú vkladnú knižku, kde každý podľa svojich možností postupne vkladá finančné prostriedky, ona tam však nemala doposiaľ nič nasporené. Začiatkom tohto školského roka navrhovateľka v 2. rade platila ZRPŠ 20 Eur a triedny fond 10 Eur. Išlo o jednorázové výdavky. Študijné pomôcky a materiály ju stoja odhadom 7 Eur mesačne. Navrhovateľka v 2.rade mala náklady spojené so získaním vodičského oprávnenia 400 Eur, celú túto sumu financovala jej matka. Navrhovateľka v 2. rade príležitostne brigádnicke pracuje v Tesco, kde zarobí okolo 35 Eur mesačne. Otec jej platí súdom určené výživné 83 Eur mesačne, okrem toho jej ničím neprispieva. Výživné je posielané na účet jej matky a táto jej ho odovzdáva. K požadovanej výške výživného uviedla, že všetky náklady sa zvýšili. Matka sa u ňu stará, otec o ňu ani jej sestru nemá žiaden záujem. Navrhovateľka v 2.rade nevidí dôvod, prečo by všetky náklady mala znášať len ich matka. Voči matke nepodala návrh na určenie výživného.

27. Otec navrhovateľiek vo svojej výpovedi uviedol, že ani navrhovateľky o neho nejavia žiadny záujem. Vždy sa ozvali, len ak potrebovali peniaze. Tvrdil, že s navrhovateľkami sa snažil skontaktovať, avšak navrhovateľka v 2. rade mu ani nedvihla telefón a s navrhovateľkou v 1. rade občas telefonoval, avšak oni o neho nemajú záujem. Otec sa od nich odsťahoval, pretože jeho bývalá manželka mu robila problémy. Navrhovateľke v 1. rade prispel na vodičský preukaz. Poukazoval na skutočnosť, že má ďalšiu výživovaciú povinnosť, a to voči svojmu synovi. Na Okresnom súde V. prebieha na návrh matky maloletého konanie o zapretie otcovstva. Otec pred súdom vyhlásil, že je otcom maloletého Stanislava. V spoločnej domácnosti žije otec so svojou družkou a prispieva na chod domácnosti. K ukončeniu zamestnania v spoločnosti Firlup, s.r.o. uviedol, že dovtedy nepotreboval nemecký jazyk, následne ho však potreboval. Pracovalo sa aj v Nemecku, aj v nedeľu, išlo o náročnú prácu a otec sa nestotožnil s prístupom a prísnosťou Nemcov. Nevedel tam pracovať a ukončil pracovný pomer.

28. Navrhovateľka v 1. rade potvrdila, že jej otec prispel na vodičský preukaz, polovicu zaplatil on a polovicu matka. Následne potrebovala okuliare, tieto jej financovala matka. Poprela tvrdenie otca, že sa ozvú, len ak potrebujú financie. Otec ju naposledy kontaktoval, keď maturovala, vtedy sa potrebovala sústrediť na učenie. Otec mal vypíť a riešiť s ňou veci týkajúce sa ich matky, a preto mu povedala, že sa potrebuje učiť, a nie riešiť tieto veci a telefón zložila. Pokiaľ ide o jej sviatky, naposledy dostala SMS od otca na 18. narodeniny, ináč jej nezavolať ani osobne za ňou neprišiel, aj keď bol v dome oproti, kde bývajú jej krstní rodičia a otec sa tam aj s priateľkou zdržiaval. Otec im volá, keď má vypíť.

29. Navrhovateľka v 2. rade uviedla, že otcovi sa neozýva, ani na jeho sviatky, on sa im tiež neozval. Otca videla naposledy v novembri 2016, na súde. Poprela jeho tvrdenia, že mu nedvíha telefón a že mu ich matka robí prieky. Ich matka ho požiadala, aby im nevolal, ak má vypíť.

30. Na pojednávaní dňa 27.9.2018 predložil otec na nahliadnutie vyjadrenie otca navrhovateľiek zo dňa 27.7.2018 k podanému návrhu na zapretie otcovstva, ktoré sa vedie na Okresnom súde v V. P.od sp. zn. 1Pc 13/2018. V predmetnom vyjadrení otec uvádza, že G. T. od odlúčenia s jej manželom v júni 2015 napriek tomu, že ešte neboli rozvedení, žila len s ním, pričom od júla 2015 tvorili pár, vrátane intimného života, iného partnera v čase rozhodnom pre počatie mal. Stanislava cca v marci 2016 nemala. Je tak zrejmé, že otcom maloletého je otec navrhovateľiek, ktorý sa o neho chce starať a vychovávať ho spolu s jeho matkou.

31. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 20.11.2018 sp.zn. 1Pc/13/2018 bolo určené, že L. T. nie je otcom mal. F. T. z matky G. T.. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že matka maloletého nežila v spoločnej domácnosti so svojim manželom od júna 2015. V čase rozhodnom pre počatie maloletého

manželia žili v rôznych domácnostiach a intímne sa nestýkali. Ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 19.4.2016. Matka maloletého žije od júla 2015 v partnerskom vzťahu s otcom navrhovateľiek, ktorý trvá doposiaľ. Toho označila ako otca dieťaťa, čo on uznal.

Podľa vyjadrenia právneho zástupcu otca navrhovateľiek nadobudol rozsudok o zapretí otcovstva k mal. Stanislavovi právoplatnosť, rozhodnutie sa momentálne doručuje príslušnej matrike, následne dôjde k určeniu otcovstva.

32. Otec, prostredníctvom právneho zástupcu poukazoval na súčasnú výšku príjmu otca a skutočnosť, že výživné voči navrhovateľke v 2.rade bolo naposledy určované v roku 2016 (rozhodnutie právoplatné v roku 2017), kedy bola tiež študentkou strednej školy, pričom pri určení vyživovacej povinnosti súd vychádzal z priemerného čistého mesačného zárobku otca vo výške 438,97 Eur, ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.10.2017. Nebola preukázaná zmena pomerov odôvodňujúca priznanie výživného v zmysle požadovaného návrhu. Pri súčasnom príjme zdôrazňoval, že v osobnom účte otca sú zahrnuté stravné aj cestovné náhrady, ktoré otec vynaložil a ktoré sú mu následne zo strany zamestnávateľa preplácané, ide o tzv. stratené položky. Poukazoval tiež na to, že otec nevlastní žiadny hnutelný a ani nehnuteľný majetok, nemá žiadne úspory, nemá kde bývať a stále sa sťahuje. Nemá z čoho platiť účty, má viacero úverov i exekúcií. Ustanovenia Zákona o rodine je potrebné vykladať tak v pozitívnom, ako aj negatívnom zmysle, a teda pokiaľ by prišlo k priznaniu výživného nad životnú úroveň otca, ako je v zmysle návrhu dcér, tak by došlo aj k poníženiu životnej úrovne otca a jeho spôsobilosti ďalej si plniť svoje záväzky. Príjem otca v O. bol dosiahnutý počas výkonu práce 12 hodín denne, 6 dní v týždni, čo je nad rozsah určovaný v našom Zákonníku práce. Otec nie je schopný získať lepšie príjmy vzhľadom na jeho vzdelanie - má ukončenú len základnú školu a aj jeho zdravotný stav, keďže má viacero chorôb. Naproti tomu má matka nadštandardný príjem - okolo 850 eur mesačne netto s tým, že matka prispieva na výživu dcér, na ich sporenie a stavebné sporenie, čo nepovažuje za nevyhnutné výdavky, ďalej na internet 16,72 Eur (zohľadňujúc 4 osoby v domácnosti to činí okolo 4,20 eur na osobu) a vreckové 20 Eur. Matka tak spolu s odpadom a daňou na jednotlivé mesiace prispieva na výživu dcér sumou okolo 25,90 Eur, čo je vzhľadom na jej majetkové pomery v úplne inej rovine, ako sa požaduje od otca, kde navrhovateľky požadujú, aby všetky ich výdavky hradil len otec. Navrhovateľka v 1.rade vyčíslila svoje mesačné výdavky na sumu 146 Eur a navrhovateľka v 2.rade na sumu 150 Eur, pričom požadujú výživné nad túto sumu vo výške 160 Eur. Tvrdenie, že matka platí inkaso a pod., je len zhodnotenie jej schopností a možností, nejde o nevyhnutné výdavky na výživu dcér. Preto, ako aj vzhľadom na to, že nebol podaný návrh na určenie výživného aj voči matke, nebolo možné objektívne posúdiť, či rodičia prispievajú na výživu rovnakým dielom, aj s prihliadnutím na schopnosti, možnosti a majetkové pomery.

33. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine (zákon č. 36/2005 Z.z. v platnom znení), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

34. V zmysle ust. § 62 ods.2, ods.3, ods.4 a ods.5 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

35. Podľa ust. § 75 ods.1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

36. Podľa ust. § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

37. V zmysle ust. § 77 ods.1 veta druhá Zákona o rodine právo na výživné na plnoleté dieťa možno priznať len odo dňa začatia súdneho konania.

38. Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Medzi odôvodnené potreby dieťaťa patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako sú stravovanie, ošatenie, bielizeň, náklady na bývanie, hygienické potreby a drogéria, náklady na zdravotnú starostlivosť, preprava, ako aj potreby súvisiace so vzdelávaním dieťaťa a rozvojom jeho záujmov na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Vychádzajúc z uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom (viď rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 7Cop/123/2017 zo dňa 26.10.2017).

39. Pri určení vyživovacej povinnosti je rozhodujúci príjem, ktorý by rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Nikto nemá zákonnú povinnosť pracovať, každý rodič dieťaťa, ktoré nie je schopné živiť sa samo, má však zákonnú vyživovaciu povinnosť, ktorú skutočnosť musí mať vždy na zreteli pri akomkoľvek rozhodnutí, ktoré by mohlo ovplyvniť jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery a následne vyživovaciu povinnosť. Každý rodič je povinný organizovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť plniť svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť. Pokiaľ rodič plánuje zmenu zamestnania, zmenu bydliska alebo počtu vyživovacej povinnosti, musí mať na zreteli vždy existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie žiadnym spôsobom neohrozil (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 8Co/2/2018 zo dňa 31.5.2018, sp.zn. 7CoP/163/2017 zo dňa 21.12.2017).

40. Vychádzajúc z príjmu otca z predchádzajúceho zamestnania, ktorý bol v priemere 1.175,02 Eur netto, má súd za to, že je v schopnostiach otca dosahovať vyšší, ako ním deklarováný príjem, aj napriek jeho vzdelaniu a zdravotnému stavu. Skutočnosť, že v rámci tohto zamestnania pracoval otec aj za pre neho ťažších podmienok, nemôže byť na ujmu vyživovaných osôb.

41. K reálne dosahovanému príjmu otca súd pre úplnosť uvádza, že popri mzde sú otcovi vyplácané aj cestovné náhrady a náhrada stravného. Tieto náhrady nie sú súčasťou mzdy, avšak výrazným spôsobom zlepšujú majetkové pomery povinného rodiča, pretože jednak pokrývajú všetky jeho životné náklady počas výkonu práce na rozdiel od zamestnanca, ktorý nie je vyslaný mimo bydliska a ktorý si musí uhrádzať všetky náklady sám, a jednak je všeobecne známou skutočnosťou, že práve vyplácanie cestovných náhrad je hlavným stimulom pre vykonávanie práce v zahraničí resp. mimo bydliska, pretože z týchto finančných prostriedkov je možné ušetriť veľkú časť, ktorá je následne použitá na iné účely zamestnanca či jeho rodiny, a tým sa bez ďalšieho zlepšujú majetkové pomery povinného rodiča (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 7CoP/225/2017 zo dňa 27.3.2018).

42. V danom prípade sú navrhovateľky študentkami pripravujúcimi sa na budúce povolanie. Osobnú starostlivosť o navrhovateľky, ako aj prevažujúcu časť nákladov na ich výživu zabezpečuje ich matka. Je nepochybné, že určené výživné zohľadňuje iba časť nevyhnutných potrieb detí a že matka dopĺňa zdroj ich výživy na hranicu prospešnú a nevyhnutnú pri ich všestranný rozvoj, čo znamená, že podiel matky na výživnom je minimálne porovnateľný s podielom otca, pretože o deti sa osobne stará a dobrovoľne si voči ním plní vyživovaciu povinnosť. Tvrdenie otca, že matka prispieva na výživu navrhovateľiek sumou okolo 25,90 Eur, je jednoznačne zavádzajúce. Navrhovateľky sa štúdiom pripravujú na svoje povolanie, a teda nie sú schopné sa živiť. Nemožno sa preto stotožniť s tvrdením otca, že sú pracovne činné, pretože z brigádnickej činnosti majú len nepravidelný, občasný príjem.

43. Súd pri určení výživného nezohľadnil výdavky otca, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a ktoré nemajú prednosť pred vyživovacou povinnosťou k deťom, a to výdavky na splácanie pôžičiek, pretože každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojich detí a je povinný usmerniť svoje výdavky tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Pokiaľ ide o ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca voči jeho synovi, na túto okolnosť súd prihliadal, aj napriek tomu, že otec navrhovateľiek ešte nie je zapísaný ako otec maloletého. Súd však jeho otcovstvo považoval za nesporné a že po rozhodnutí o zapretí otcovstva k maloletému je už len formálnou záležitosťou, že dôjde k zápisu otcovstva otca k maloletému. Výživné voči navrhovateľkám má však prednosť pred výživným voči partnerke otca.

44. K námietke otca, že od poslednej úpravy výživného voči navrhovateľke v 2.rade rozsudkom zo dňa 2.11.2016 nedošlo k zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného, súd uvádza, že príjem otca v čase posledného rozhodovania o výživnom bol 394,31 Eur, pričom teraz súd vychádza z potencionálneho príjmu 1.175 Eur. V prípade posledného rozhodovania o výživnom aj odvolací súd konštatoval, že určené výživné predstavuje len časť skutočných výdavkov navrhovateľky v 2.rade a pokrýva jej životné náklady iba v minimálnom rozsahu.

Pokiaľ ide o výživné pre navrhovateľku v 1.rade, v čase rozhodovania o výživnom dňa 27.10.2009 bol príjem otca 284,80 Eur a navrhovateľka v 1.rade bola študentkou základnej školy, a teraz je študentkou vysokej školy a jej náklady sa nepochybne značne zvýšili.

45. Vzhľadom na zvýšenie výživného od podania návrhu, do času rozhodnutia vznikol dlh na výživnom, nakoľko otec uhradil výživné len v rozsahu predtým určenom. Rozdiel medzi uhradeným a určeným výživným predstavuje sumu 37 Eur mesačne (120 Eur - 83 Eur). Dlž na výživnom u každej z navrhovateľiek za obdobie od 4.4.2018 do 31.1.2019 činí 366,30 Eur (za mesiac 4/2018 vo výške 33,30 Eur + za mesiace 9 mesiacov t.j. za obdobie 5/2018-1/2019 á 37,-Eur).

46. Na návrh otca, vzhľadom na zvýšenú výšku výživného naraz u oboch dcér, ako aj výšku dlhu, ktorý vznikol na výživnom, s prihliadnutím na jeho súčasné osobné, sociálne a zárobné pomery mu súd v súlade s ust. § 232 ods.3 veta druhá, ods.4 CSP umožnil uhradiť dlžnú sumu výživného v mesačných splátkach po 60 Eur na každú z navrhovateľiek s tým, že v prípade neuhradenia včas čo i len jednej splátky sa splatným stane celá suma zameškaného výživného.

47. Nakoľko súd nevyhovel úplne návrhu navrhovateľiek na určenie výživného, návrh bol v zostávajúcom rozsahu zamietnutý, a to s poukazom na ust. § 212 ods.2 veta prvá CSP, v zmysle ktorej súd rozsudkom rozhoduje o celej prejednáwanej veci.

48. O trovách konania súd nerozhodoval, nakoľko nebol podaný návrh na ich náhradu (§ 57 CMP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 355 ods.1, § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§3 63 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods.1 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.